نرخی کورسی لە ئیمپراتۆریای جیهان" ئەمەریکا"...عەلی مەحمود محەمەد

هەرە دەوڵەمەندەکان لە 0,001%ی کۆمەڵگای ئەمەریکی، ئەوانەی چەکی بەخششەکانیان لە 8 ژمارە کەمتر نانووسێت، بەشی زۆریان لەو دیو پەردەوە کار دەکەن وەك لۆبی فشاری بەهێز بۆ دەرچوونی کاندیدە خواستراوەکەیان، ئەوان بەهۆی کاری بزنس و سەرقاڵییانەوە نایانەوێت راستەوخۆ دەربکەون، کەمایەتییکیشیان بەناوی گەلەوە حوکمڕانی یان ڕێی ئۆپۆزسیۆن دەگرن، ڕووەکان لە نێوان خۆیان، بۆ پێی بەرژەوەندییەکانیان دابەش دەکەن، بۆ ئەوەی داواکارییەکانیان بسەپێنن و پارێزگاریش لە هەبووەکانیان بکەن، تا دەزگا حکومیەکان لاواز بن، دەوڵەمەندەکان باشتر دەتوانن پارەکانیان بۆ ئاراستەکردنی سەرجەم دەسەڵاتەکان بەکار بهێنن، بۆ ئەوەی بڕیارەکان لە بەرژەوەندیان دەربچێت، ئاخر بڕیارەکان لە پۆستەکان بۆ ئەوان گرنگترن.

برایانی کوك " دیڤید و تشارلز , دیڤید ئەمساڵ مرد" کە خاوەند 108 ملیار دۆلار سەرمایەن، دەیان ساڵە کار بۆ ئەوە دەکەن دەست بەسەر سیستەمی سیاسی ئەمەریکادا بگرن بۆ هاوکاری خاوەند کۆمپانیا راستگۆڕاکان "الدیمقراگیة المعگلة فی أمیرکا- Jeffrey D. Sachs ". تەنانەت کارکردن بۆ هەڵوەشاندنەوەی ئۆباما کیر لەسەر خواستی برایانی کوك و بەخششکەرەکانی کۆمارییەکانە "الصمود أمام انهیار أمریکا السیاسی- Jeffrey D. Sachs"، بە تایبەتیش کۆمپانیاکانی بیمە، دەرچوون لە پەیماننامەی پاریسیش لە بەرژەوەندی کۆمپانیاکانی وزەیە، هاوکات ئەوان کاریان دەکرد لەسەر کەمکردنەوەی باج , کاندیدە کۆمارییەکان شەڕیانە لەسەر بەدەست هێنانی متمانەیان، لەبەر زیرەکی و خۆشەویستیان نا، بەڵکە لەبەر قورسایی گیرفانیان" النموذج الأمیرکی»..هل بدأ فی التصدع؟-تشارلز بلو ".

ترامپ کاتی خۆی بەخششی جیمی کارتەر و ریگانی هاوکات پێکەوە دەکرد، ئەمە تایبەتمەندی زۆرێك لە دەوڵەمەندەکانە، لای ئەو کە بیباتەوە تا لەگەڵی ڕێك بکەوێت، لە رابردوودا 6 جار بەخششی هەڵمەتی هەڵبژاردنی هیلاری کلنتۆنی کردووە، دوایی لە هەڵمەتی هەڵبژاردنی رابردوو هێرشی توندی دەکردە سەری، چونکە لای ئەو

سیاسەت کـاسبییە, ئەخلاق و رابـردوو بە عـانەیەك, وەك مینبەری مەزادکردن, ترامپ کە دەستیکرد بە پیتاك کۆکردنەوە, راچەتەی نان خـوادنی ئێـوارە لە میوانخـانەکەی گۆیشتە 35 هەزار دۆلار, ئەوشـی 100هەزار دۆلار پیتـاك بـدات دەبێتە بەخشەری شایسـتە, دواتـر بە سانایی دەیبینێت. دوای گۆیشتنی بە دەسەلات, یانەی ترەمپ نرخی ئابونمەنتی گۆڕەفی کردە 200 هەزار دۆلار" الشعبویة والفساد- روبی میلی ", بە هەموو پەیوەرەك رونە کە ئەوەی ترامپ دەیکات لە بەی دیموکراسی کلەپتۆکراسییە, واتە دەسەڵاتی سیاسی بەکار دەهێنێت بۆ بەدەست هێنانی سەروەت و سامان.

والتەر شوب بەڕێوەبەری بیرەی ڕەوشتی حکومەتی ئەمەریکی لە 19ی تەموزی 2017 دەستی لەکار کێشایەوە وەك ناڕەزایەتییەك لە هەمبەر ترامپ کە بەرژەوەندی کەسی و حکومەتی تێکەڵ کردوو پێشتر ئۆباماش سەرۆکی پێشوی ئەمەریکا جاین هارتلی کردە سەفیری وڵاتەکەی لە فەرەنسا وەك پاداشتەك کە خۆی و پیاوەکەی نیوملیۆن دۆلار کۆمەکیان بە هەڵمەتی هەڵبژاردنەکەی کۆکردبوەوە, هیچ ناوونیەك نەماوە لەوەی دەسەڵاتی سیاسی نوێنەرایەتی تەواوی کۆمپانیا گەورەکان دەکەن لە ئەمەریکا, یاسای کەمکردنەوەی باج لەو روانگەیەوەیە, کە ساڵە لە دوای ساڵە هەڵبژاردن دوای هەڵبژاردن روو لە نشەو لە داکشاندایە, تا ترامپ لە 35% ەوە دایگرت بۆ 21%, ملیاردەرەکان دافوس ترەمپیان لە هەنگاوە ئابووریەکانی خۆشە وەت , بەڵام گەمژەیی و راگوەینی و سیاسەتی ئابووری نەتەوەیی ئەویان بە دە نییە.

زانای سیاسەت مارتن جیلنز لە زانکۆی برینستۆن و بنیامین بیجج لە زانکۆی نەرس وینسترن پێیان وایە دیموکراسیەتی ئەمەریکی لە پێناو 1%ی هەرە دەوڵەمەنـدەکانی کۆمەڵگـا کاردەکـات , لەبەر ئەوە دیموکراتی ئەمەریکی ئەوەی پێسەندە "عدم المساواة فی أمیرکا-تاریخ النشـر: الجمعة 16 دیسـمبر 2016 -مـات أوبرایـن: محـرر الشؤون الاقتصـادیة فـی مـدونة «وونکبلـوج» ", واتـا لە بـری دیموکراسـی بلۆتۆکراسییە.

22 پەرلەمانتـاری پـارتی کۆمـاری داوایـان کـرد ئەمەریکـا لە پەیماننامەی پاریس ی ژینگە بکشێنەوە, کە هەموویان بەخششیان بە هەڵمەتـی هەڵبـژاردن لە پیشەسازی نەوت و غـازەوە وەرگرتبـوو, بە تایبەتیش لە براکانی کوکشەوە, یاخود نائاستەوخۆ لە ڕێکخراوە سـەبەرەکانیانەوە, لە هەڵبژاردنـی کۆنگرێـسی ئەمەریکـا 88%ی بەخششەکانی پیشەسازی نەوت و گاز بە کۆمارییەکان ڕۆیشت, پارتی کۆماری بەتە پارتی وەرانکردنی ژینگە, کۆمارییەکان 97%ی کۆمەکی پیشەسازی خۆوزیان بە دەچێت , 88% ی پیشەسازی نەوت و گاز, کە

نرخی نەوت لە بازاڕەکانی جیهان دابەزی ترامپ هاوکار بوو بە ڕێکەوتنی ئۆپێك, چونکە پەیوەندی بە کارتێلەکانی نەوتەوە هەیە, بە تایبەتیش ئەوانەی تکساس کە ولایەتەکەیان 38 نوێنەری لە 538 نوێنەرەکەی هەڵبژێرەری سەرۆك کۆماردا هەیە.
ترامپ گوایە بە دۆزینەوەی هەلی کار بۆ هاووڵاتیان پشتیوانی کەرتی نەوت دە, کە کەرتی بەرهەم هێنانی نەوت تەنها 150 هەزار کارمەندی هەیە, کە 0,1%ی کۆی هێزی کاری ئەمەریکایە, بەڵام هۆکار ئەوەیە ئەم کەرتە 88%یان وەك ئاماژەمان پێدا بەخشش و پشتیوانی دارایی دەدەنە کۆماریەکان, وە چاویشی لە کورسیەکانی تەکساس و ناوچەی بەرهەم هێنانی نەوتی بەردینە.

بەرامبەر بەو پشتیوانیانە لە پارتەکەی, ترامپ وایکرد کۆمپانیاکانی خەڵوز و نەوت و گاز بەرپرس بن لە دانانی سیاسەتی ژینگەی وڵات, کۆمپانیاکانی دەرمان کەرتی تەندروستی و دانانی نرخ لەسەر دەرمانەکان, و گروپی کۆمپانیاکانی چەك لە وەزارەتی بەرگری و , وە بانکە وەبەرهێنەکان بالادەست بن لە وۆڵ ستریت , وە کارتێلەکانی کشتوکاڵ هژمۆنیایان هەبێت بەسەر زەوی کشتوکاڵییەکانی وڵاتەوە, واتا بەرخی سپارت بە گورگ.
کۆمەڵەی نیشتمانی چەك, کە کۆمپانیاکانی چەکسازی و بازرگانانی چەك دایان مەزراندووە, تەموینی هەڵمەتی هەڵبژاردنی سەرۆکەکان و سیاسیەکان بە سەخاوەتەوە دەکات, لەوانە ترامپ,هەڕەشەیان لەوانە کرد, کە داوای قەدەغەکردنی هەڵگرتنی چەك دەکەن, بەوەی لە هەڵبژاردنی داهاتوو تۆڵەی خۆیانیان لێ دەکەنەوە, لە ڕێگای بەخشینی بەخشش بە نەیارەکانیان.

لە ساڵی 1791 ەوە بە پێی مادەی دووەمی دەستوری ئەمەریکی ڕێگای دراوە بە هەڵگرتنی ئازادانەی چەك, بەهۆی ئەوەی میلیشیا چەکدارەکان ڕۆڵی گرنگیان گێڕا دژ بەریتانیا لە جەنگدا,کۆمپاتیاکانی چەکی ئەمەریکیش بەخششی زۆری سیاسیەکانی ئەمەریکا دەکەن بە تایبەت کۆماریەکان, بۆ ئەوەی ئەو بەندە دەستکاری نەکرێت, وڵات هەر تیکساسەکەی فلیمە کابۆییەکان بێت .
لە ماوەی 6 ساڵی نێوان 1997 بۆ 2003 , ڕێکخراوەکانی پشتیوانی لە هەڵگرتنی چەك 6 جار زیاتری دژبەرانیان پارەیان خەرجکردووە, بۆ ڕێگا گرتن لە ئەگەری هەر گۆڕانکارییەك, بە تایبەت دوای هەر کارەساتێکی دە تەزەن ململانێکان توندترەوە دەبن, نیوەی چەکی تاکە کەسی جیهان لە ئەمەریکایە, دوانزە جار زیاتر لە ڕێژەی جیهانی, ساڵانە زیاتر لە 33000 کەسی سڤیل قوربانی چەك هەڵگرتنن لەم وڵاتە

, بەڵام بەھۆی پارەوە ناتوانرێت وڵات لەم کارەساتە دەرباز بکرێت,
لە رێگای ھەڵبژاردنەوە لغاوی گۆڕانکاری کراوە.
ترەمپ لە بەر ئەوەی پشتیوانی کۆمپانیای ئەمازۆنە, بۆیە پشتگیری دارایی رزگارکردنی بیرۆی پۆستی ئەمەریکی ناکات کە خاوەندی 600ھەزار کارمەندە .
جیف بیزۆس خاوەنی ئەمازۆن دوای ئەوەی واشنتۆن پۆستی کڕی, ئێستا لە ھەوڵی کڕینی سی ئێن ئێن یشدایە, چونکە پێ بە پێی سەرکەوتنی سەرمایەکەی کە لە 200 ملیار دۆلار لە سەرکەوتن و دابەزیندایە پێویستی بە کەناڵی راگەیاندیش ھەیە وەك پارێزەری سامانەکەی, کەواتە دەبێت لە داھاتوودا زیاتر ملکەچی خواستەکانی ببن.
پارتی کۆماری پارتێکی ئاینی و یانەی گەورە دەوڵەمەندو ملیاردێرەکانە, بەھۆی کۆمەکی دەوڵەمەندەکانەوە لە کامپینی ھەڵبژاردنی ترەمپ حکومەتی ترامپ دەوڵەمەندترین کابینەیە لە مێژوودا, ترامپ رایگەیاند بۆ پۆستە ئابووریەکان کەسی دەوڵەمەندم دەوێت.

تەنانەت دادگای باڵای ئەمەریکاش کاندیدەکانی لە لایەن کۆمەڵەی فیدراڵییەوە ھەڵدەسەنگێنرێن , ئەویش لە ژێر چاودێری کۆمپانیاکاندایە, ئەمی کونی باریتی زوو دانا , چونکە پەیوەندی بە ھەڵبژاردن و ژینگەو بیمەی تەندروستییەوە ھەیە, ئەوانیش سەرێکیان ھەیەو ھەزار سەودا, وەك ھەزار سەرە, ھەر یەکەی بەرژەوەندیەکیان بە جۆرێك لە کارتلەکانەوە بەستراوەتەوە, ئەو لوغمەیان بۆ رێگا گرتن لە گۆڕانکاری چاند.
دیموکراتەکانیش لە روی پشتیوانی ملیاردێرەکانەوە باخەڵ گەرمن, بە وتەی بێرنەر ساندەرز بایدن 44 ملیاردێر و بوتینجادج 39 ملیاردێر پشتیوانیان لێیان دەکرد , لە ھەڵمەتی بەرایی ھەڵبژاردن لەناو دیموکراتەکان, ھاوکات 30 کاندیدی دەزگای ھەواڵگری و 15 ملیۆنێر لە لیستی دیموکراتەکان ھەیە بۆ کۆنگرێس و ئەنجومەنی پیران.
بەو ھۆیانەوەو کۆمەڵێکی دیش کە لێرە ئاماژەیان پێ دەدەین, 44%ی ھاووڵاتیان پێیان وایە گەندەڵی لە کۆشی سپیدایە, 8% زیاتر لە ئەنجومەنی پیران, واتا 36%ی ھاوڵاتیان پێیان وایە ئەنجومەنی پیران گەند□□و بڕیارەکانی لە خزمەت ۆڵ ستریتە, ئەمەو بە پێی راپرسی دەزگای بێوی ئەمەریکی کە ساڵی 2015 ئەنجامدراوە 80%ی ھاووڵاتیان متمانەیان بە حکومەتی فیدراڵی نییە, ھەر ئەمەشە وا دەکات دەسەڵاتە سیاسییەکان لە 20 وڵاتە بەھێزەکەی جیھان بەرەو ناسەقامگیری بچێت.

تێچووی هەڵبژاردنەکانی ئەمەریکا

جۆن کێنێدی تەنها 72 هەزار دۆلاری لە بانگەشەی هەڵبژاردنی سەرۆکایەتی خۆی لە ساڵی 1960 خەرج کرد, کە بە نرخی ئێستا 575 هەزار دۆلاری دەکرد,کەچی رکابەرەکەی هێبرت هامفەری هاوری لە هەڵستاو وتی “ئەمە زۆرترین خەرجییە لە مێژووی هەڵبژاردنەکانی ئەمەریکا”, بەڵام کێنێدی وەڵامی دایەوە کە هەڵمەتی هەڵبژاردنی ئەزینهاوەر لە ساڵی 1952دا بڕی 2,5 ملیۆن دۆلاری خەرج کردووە, کە بە نرخی ئێستا دەیکردە 20 ملیۆن دۆلار.

تێچووی هەڵبژاردنەکان ئەمەریکا لە ساڵی 2004 تەنها 700 ملیۆن دۆلار بووە, لە ساڵی 2008 بووە ملیارێك دۆلار , لە ساڵی 2012 گەیشتە 2 ملیار دۆلار , لە 2016 گەیشتە 6,6 ملیار دۆلار بووە , بەڵام بۆ ساڵی 2020 بەرز بۆتەوە بۆ 14 ملیار دۆلار , 3 ملیار دۆلار زیاتر لە تێچووی هەڵبژاردنەکانی هیندستان, هەڵبژاردنی هیندستان لە دوای ئەمەریکا دووەم تێچووی هەیە لە جیهاندا, بەهۆی شەڕی کارتلەکان بۆ بەدەستهێنانی کورسی, تێچوی نزیك 5 ملیار دۆلار بوو, 3 جار زیاتر لە هەڵبژاردنی ساڵی 2009 ی هەمان وڵات, لە دوا هەڵبژاردنی ئەمەریکا لە ساڵی 2016 , 7 ملیاردۆلاری تێچوو کە تیایدا ترەمپ بوو بە سەرۆك کۆمار.

تەنها کورسی سەرۆك کۆماری لە هەڵبژاردنی ساڵی 2016 ەدا, بڕی 2,4 ملیار دۆلاری تێچوو, هەڵبژاردنی کۆنگرێس و سێیەکی ئەنجومەنی پیرانیش 4,2 ملیار دۆلار تێچویان بووە لە هەڵبژاردنی 2016 دا, بەڵام لەم خولە نرخی بۆ 6,6 ملیار دۆلار بەرز بۆتەوە, دووەکەی تریش بۆ زیاتر لە 7 ملیار دۆلار, رێگای کۆشکی سپی لە جیاتی فەرشی سوور بۆ دۆلار راخراوە, تا مانگی پێشوو بایدن 938 ملیۆن دۆلار و , ترامپیش 596 ملیۆن دۆلار کۆمەکی سپیان کۆکردبوەوە, رەشەکانیش وەك لەناوەکەی دیارە سەرچاوەو بڕەکەی لە تاریکیدا ونە.

تا ئێستاش لە کۆی هەڵبژاردنەکانی خولەکە, بۆ سەرۆك و جێگرەکانیان و 435 کورسی کۆنگرێس و 33ی ئەنجومەنی پیران دیموکراتەکان 5,5 ملیار دۆلار و کۆمارییەکانیش 3,8 ملیار دۆلاریان خەرج کردووە.

تا 10ی مانگی سێپتەمبەر کۆی گشتی 5 ملیار دۆلار کۆمەك کۆکراوەتەوە , لە ساڵی 2002 تەنها 2 ملیار بووە لە ساڵی 2014 بەرز بۆتەوە بۆ 3,67 ملیار دۆلار .

ساڵ لە دوای ساڵ نرخی کورسییە زێڕینەکان زیاد دەکات, دەبێت بۆ خولی داهاتوو, نرخی ئەم کورسییە چۆن بچێت بۆ ئاسمانا؟.

بەخشش و پارە تاریکەکان

وەك لەسەرەوە ئاماژەمان پێدا, پەیوەندییەكی ئەرگانی لە نێوان كورسی سەرۆك و ئۆلیگارشییەكاندا هەیە, تەواو كەری یەكترن, دەوڵەت لە بەرژەوەندی ئەوان بە نانەمیتەریش دور ناكەوێتەوە.
بەرامبەر بە بەخششەكانیان, پۆست, لێبوردن لە باج و گومرگ, گۆمرگ خستنە سەر كاڵای ركابەرەكانیان, یاساغكردنی هاوردە كردنی كاڵای ركابەر, وەرگرتنی كۆنتراكت لەناو خۆ و دەرەوە … هتد, پاداشتیانە, ئەمە وایكردووە بوترێت دیموكراسی ئەمەریكی مەزادخانەی وۆڵ ستریتە.
بۆ كەمكردنەوەی ڕۆڵی دەوڵەمەندەكان لە دیاریكردنی سەرۆك, كە وەك بوكەی شوشەی دەستی بەخششەكانی وایە , سەرۆكی ئەمەریكا تیۆدۆر ڕۆزفێڵد لە ساڵی 1907 داوای كرد بودجە بۆ هەڵبژاردنەكان لە لایەن حكومەتەوە دیاری بكرێت تا كۆتایی بەم زۆر پارە كۆكردنەوەیە بهێنرێت, هاوكات ڕۆزفێڵت داوای كرد بەخششی كۆمپانیاكان قەدەغە بكرێت"الانتخابات وترشید التمویل-تاریخ النشر: الپلاپاو 31 مارس 2015". ئەمەریكا نەك دوای 113 ساڵ ویستی ڕۆزفێڵدی جێبەجێ نەكرد, بگرە دادگای باڵای ئەمەریكی لە ساڵی 2010 بڕیاری هاووڵاتیان یەكگرتووین یدا, كە لانی زۆری بەخششی هەڵگرت و بێسنوری كرد لە بەردەم ملیاردێرەكان بۆ ئەوەی ئازادانە دەستبخەنە ناو هەڵبژاردنەكان, ئەمەش لە خزمەت دوبراكەی كۆكش بوو "david-h-koch, charles-d-koch", كە 400 ملیۆن دۆلاریان بەخشش دا بۆ ئەوەی ئۆباما دەرنەچێتەوە لە ساڵی 2012, برایانی كۆكش بڕیاریان داوە بۆ هەڵبژاردنی داهاتوو 1 ملیار دۆلار خەرج بكەن .
هەرچەندە یەكێك لە خواستەكانی باڵی پێشكەوتنخوازو لیبراڵی ناو دیموكراتەكان شۆڕشی سیاسییە لە وڵات, یەكێك لە خاڵە زەق لە پێشینەكانی ئەم شۆڕشە هەڵبژاردن و پارەی هەڵبژاردنەكان و سەرچاوەی داهاتی پرۆسەی بانگەشەی هەڵبژاردنە, وەلێ پێی ناچێت لەبەرامبەر كارتلەكانی پارە سەركەوتوو بن, لە كاتێكدا خودی دیموكراتەكانیش سودمەنێكی پرۆسەكەن.
كە هەڵبژاردن دێتە پێشەوە ,كۆمپانیاكانی ڕاگەیاندن و ریكلام جەژنیانە , كەناڵە ناخۆییەكان زۆرترین پارە دەبەنەوە, نزیك 47% پارەی بانگەشەی هەڵبژاردنیان بەردەكەوێت , 16,5%یش بۆ ریكلامی هەمان ئەو كەناڵانەیە, 21%یش بۆ تۆڕی كۆمەڵایەتی, 12%بۆ كەناڵی سەرانسەری كابڵەكان , 5%یش بۆ رادیۆكان دەڕوات, ئەم پارانە 40%یان خەڵكانی نەناسراو و بە تارمایی دەیدەن, سەرچاوەیان دیار نییە.
یاسای ئەمەریكی یاساغی كردووە كاندیدانی پلە گشتییەكان كۆمەك لە لایەن و كەسی بیانی وەربگرن, بێگانەكە تەنانەت دانیشتووی ئەمەریكاش بێت و مافی مانەوەیان هەبێت, ئەوانەی ناسنامەی

ئەمەریکایان نییە ناتوانن بەخشش بکەن بۆ هەڵمەتی هەڵبژاردنی سەرتاسەری و هەرێمی, 9 دادوەری باڵای وڵات مافی بەخششی بۆ دو کرێکاری بێگانە کەمافی مانەوەی کاتیان هەبوو رەتکردەوە.

کەچی بە پێی OpenSecrets.org لە ساڵی 2016 دا 178 ملیۆن دۆلار پارەی بیانی هاتەتە ناو هەڵمەتی هەڵبژاردنەوە , وەك ئەوەی زانرا بێت , کەچی ئەمەریکا ئەم یاسایەی دەرکردووە, خۆی یەکەم وڵاتە کۆمەکی نەکەرانی دەکات لە جیهاندا, ئەمەریکاو یەکێتی سۆڤیەت و روسیای ئێستا گلاونەتە 117 هەڵبژاردنی وڵاتانەوە, 69%ی ئەمەریکا ئەنجامی داون, هەڵبژاردنی ئیتاڵیا لە ساڵی 1948, یەکەم چالاکی سیای ئەمەریکا بوو لەو بوارەدا, ملیۆنان دۆلاری خەرجکرد بۆ ئەوەی شیوعیەکان نەگەنە دەسەڵات کە حیزبی یەکەمی وڵات بوون, لە ساڵی 2005 جۆرج بوش لە یەکەم هەڵبژاردنی پەرلەمانی عێراق و دواتریش ئۆباما لە هەڵبژاردنەکانی دواتری عێراق ویستیان هەبوو, دەست لە هەڵبژاردنەکان وەردەن, گوایە دواتر ئەنجامیان نەداوە, دوارۆژ دەردەکەوێت.
هەرچەندە لە 22 ولایەتی ئەمەریکا یاساغ کراوە کۆمپانیاکان بەشداری لە بەخششی هەڵبژاردنەکان بکەن, وە لە 39ولایەتی ئەمەریکا ئاستێك دیاریکراوە بۆ پیتاکی تاك, بەڵام قازانجی پشکیان بۆ دەچێت لە لایەن کۆمپانیاکانەوە بۆ ئەوەی خاوەن پشکیش بن, سنوریشی دیارینەکراوە, وەك فێڵێك" أپریاو المشهد السیاسی الأمیرکی- تشیسون لی ودانییل وینر", ئەمە وێڕای ئەوەی کاتێك خاوەند کۆمپانیاکان دێنە ناو هەڵمەتەکەوە, لەبەر ئەوەی لانی زۆری خەرجی دیارینەکراوە, بە کەیفی خۆیان ترۆمپای پارەکانیان دەڕێژنە ناو هەڵمەتەکەوە, لە هەڵمەتی هەڵبژاردنی ناوخۆیی دیموکراتەکان مایکل بلۆمبێرگ لەماوەی سێ مانگدا ملیارێك و تەم ستەر 270 ملیۆن دۆلاریان خەرج کرد, هەرچەندیشە زوو دەڵان لە کاندیکردنیان بۆ پۆستی سەرۆك کۆماری لەسەر پارتی دیموکرات.
لە 5 ساڵی رابردوو لیژنەی سۆپەر باکس 5 ملیار دۆلاری کۆکردۆتەوە, بەشێکی سەرچاوەکەی دیار نییە, پارەی تاریکییە " أپریاو المشهد السیاسی الأمیرکی- تشیسون لی ودانییل وینر" ,
بەشێك لەو پارانە لە بانگەشەی هەڵبژاردن بەکار دەهێنرێن, پارەی نهێنی و پارەی رۆشن , تەنانەت داوای سەرچاوەی پارەی بەخششەکان لە رێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنی ناکرێت , سەیر کەن تەنها رێکخراوی
Center for Responsive Politics "
" لە نێوان نۆڤەمبەری 2011 بۆ دیسەمبەری 2014 بڕی 323,936,500 دۆلاری رەشیان خستۆتە ناو هەڵمەتی هەڵبژاردنەوە, کە سەرچاوەکەی بۆ

دایك و باوك بووە, تەنها لەم هەڵبژاردنە 215 ملیۆن دۆلاری رەش تا چەند مانگێك لەمەوپیًش ئەوەی زان□راوە خراوەتە ناو هەڵمەتی هەڵبژاردنەوە, پارەی رەشی بێ دایك و باوك هەموو ئەگەرەكانی لە بەردەمدایە, لە پارەی رەش , پارەی ۆڵ ستریت, پارەی بیانی .

نەك تەنها دەرەوەی نوێنەری دوو پارتەكە, ئەستەمە بگ□ن□ □□ ئ□م 537 كورسییە كە شەڕی لەسەرە, بگرە ژنانی ناو دوو پارتەكەش, رێژەیان زۆر لە خوارە, زۆر كەمتر ل□ و□لاتانی ئەفریقاو ئەمەریكای لاتین و تەنانەت عێراق و كوردستانیش , ژنانی ئەمەریكا 19,3203% كۆنگرێس , 103 كەس وە ئەنجومەنی پیرانیش 23 %پێ دەهێنن, بەهۆی ئەوەی كێشەی كۆمەك و پیتاكیان هەیە, بەخششەرەكان كەمتر پیتاكیان پێ دەدەن.

بم شێوەیە بەشداری لە هەڵبژاردنی ئەمەریكا, بە گیرفانی بەتاڵەوەو لە دەرەوەی كەرو فیلەكە, وەك خۆ هەڵـــدانە لە كێــــوێكی هەزار بە هەزارەوە بۆ قوڵایی.